

บทที่ 4

ผล และวิจารณ์ผลการดำเนินการวิจัย

4.1 สถานภาพภูมิอากาศ และปริมาณน้ำฝน

อุณหภูมิในช่วงการดำเนินงานวิจัย มีค่าเฉลี่ย 29 องศาเซลเซียส มีค่าต่ำสุดเท่ากับ 24.3 และค่าสูงสุดเท่ากับ 33.7 องศาเซลเซียส ซึ่งทุกเดือนของการทดลองมีอุณหภูมิที่ใกล้เคียงกัน (ตารางที่ 11) และสอดคล้องกับ การรายงานของ กลุ่มภูมิอากาศ สำนักพัฒนาอุตุนิยมวิทยา กรมอุตุนิยมวิทยา (2551) ที่พบว่า จากช่วงเดือนกรกฎาคม ถึง ตุลาคม ปี พ.ศ. 2551 มีอุณหภูมิเฉลี่ยเท่ากับ 27.1 องศาเซลเซียส และในช่วงเดือนกันยายนมีปริมาณน้ำฝนสะสมสูงสุด (450 มิลลิเมตร) ส่วนใหญ่ให้ หลั่งกันน้ำสีม่วงมีการเจริญเติบโตได้ดี แต่การเจริญเติบโตของหญ้าลดลงในช่วงปลายเดือนมิถุนายน ถึง ปลายเดือนกรกฎาคม เนื่องจากมีปริมาณน้ำฝนที่ลดลง

ตารางที่ 11 แสดงอุณหภูมิ และปริมาณน้ำฝน ในเขตพื้นที่จังหวัดมหาสารคาม

เดือน (ปี พ.ศ. 2551)	อุณหภูมิ (องศาเซลเซียส)			ปริมาณน้ำฝน ¹ (มิลลิเมตร)
	เฉลี่ย ¹	ต่ำสุด ²	สูงสุด ²	
- มกราคม	23.4	-	-	6.4
- กุมภาพันธ์	22.6	-	-	8.4
- มีนาคม	27.3	-	-	99.1
- เมษายน	28.8	-	-	276.8
- พฤษภาคม	28.1	24.8	34.5	180.1
- มิถุนายน	28.9	25.0	33.7	95.5
- กรกฎาคม	28.3	24.3	33.9	208.6
- สิงหาคม	28.0	24.2	34.0	237.8
- กันยายน	27.5	24.1	32.9	425.0
- ตุลาคม	28.1	23.2	33.3	NA
เฉลี่ย	27.1	24.3	33.7	

หมายเหตุ : ¹ กลุ่มภูมิอากาศ สำนักพัฒนาอุตุนิยมวิทยา กรมอุตุนิยมวิทยา (2551)

² อุณหภูมิต่ำสุด สูงสุด จากสภาพพื้นที่ทดสอบ

4.2 น้ำหนักตัว น้ำหนักที่เพิ่ม และอัตราการเจริญเติบโต

โโคพีนเมืองที่ได้รับการปล่อยแทบทุกครั้งที่สืบสาน มีน้ำหนักเริ่มต้นเฉลี่ย 211.3 ± 32 กิโลกรัมต่อตัว และในเดือนสุดท้ายของการทดสอบมีน้ำหนักเฉลี่ย 255 ± 33 กิโลกรัม คิดเป็นน้ำหนักตัวที่เพิ่มเท่ากับ 43.8 ± 4.4 กิโลกรัมต่อตัว มีอัตราการเจริญเติบโต เฉลี่ย 292 ± 0.03 กรัมต่อตัว ดังในตารางที่ 12

ตารางที่ 12 แสดงค่าเฉลี่ยผลการทดสอบเดี่ยงโโคพีนเมืองในแปลงหญ้ากินน้ำสีม่วง

รายการ	ค่าเฉลี่ย \pm ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
จำนวนโโค (ตัว)	4
ระยะเวลาการทดสอบ (วัน)	150
น้ำหนักเฉลี่ยเริ่มต้น (กก./ตัว)	211.3 ± 28
น้ำหนักเฉลี่ยสุดท้าย (กก./ตัว)	255 ± 33
น้ำหนักเพิ่มเฉลี่ย (กก./ตัว)	43.8 ± 4.4
อัตราการเจริญเติบโต (กรัม/ตัว/วัน)	292 ± 0.03

ในขณะที่โโคพีนเมืองมีการเปลี่ยนแปลงน้ำหนักสูงที่สุดในช่วงเดือนตุลาคม ซึ่งมีค่าเท่ากับ 15.4 กิโลกรัมต่อตัวต่อวัน อัตราการเจริญเติบโต เท่ากับ 550 กรัมต่อตัวต่อวัน แต่จะมีการเปลี่ยนแปลงน้ำหนักต่ำสุดในช่วงเดือนสิงหาคม ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 13 ทั้งนี้เนื่องจากในช่วงเดือนตั้งแต่ต้น จะมีปริมาณน้ำฝนที่ลดลง ส่งผลกระทบต่อการเจริญเติบโตของพืชอาหารสัตว์ทำให้ผลผลิตลดลง อย่างไรก็ตาม ในช่วงของการทดสอบ โโคไม่มีการสูญเสียน้ำหนัก ในขณะที่นิรนาม (2551) พบว่า จังหวัดมหาสารคามจะมีฝนสูงสุดในเดือนกันยายน และส่งผลต่อการผลผลิตของพืชในช่วงเดือนกันยายน ถึงตุลาคม และหลังจากนั้น ปริมาณน้ำฝนก็จะเริ่มลดลง ซึ่งจากการวิจัยครั้งนี้ ชี้ให้เห็นว่าโโคพีนเมืองเริ่มน้ำหนักเพิ่มสูงขึ้นกว่าเดือนอื่น ๆ ตลอดเดือนตุลาคม รายงานของ วินิจ คณะ (2551) ที่พบว่า โโคพีนเมืองจะมีการเจริญเติบโตลดลงในช่วงฤดูแล้งหรือฝนทึ่งช่วง และการเจริญเติบโตดีขึ้นในช่วงฤดูฝน หากว่ามีการจัดการทางด้านอาหารอย่างสม่ำเสมอตลอดทั้งปี ก็จะทำให้โโคมีการเพิ่มน้ำหนักตัวที่ดีขึ้น นอกจากนี้ ยังพบว่า ตามสภาพการเดี่ยงแบบธรรมชาติ โโคพีนเมือง มีศักยภาพในการเจริญเติบโต เหมาะสมในการพัฒนาสู่การผลิตเนื้อโโคตามวิถีธรรมชาติ (สมพร และคณะ, 2550) จากการทดลองในครั้งนี้ โโคที่ทำการทดสอบไม่ได้รับการเสริมอาหารขึ้น ก็สามารถรักภายน้ำหนักตัว และมีอัตราการเจริญเติบโตตามศักยภาพของสายพันธุ์ ซึ่งมีอัตราการเจริญเติบโตตลอดระยะเวลาทดลอง เท่ากับ 292 กรัมต่อตัวต่อวัน ใกล้เคียงกันกับการรายงานของ

ปียังกัด และคณะ (2538) และ Chantalakhana et al. (1992) ที่พบว่า โคพื้นเมืองที่ได้รับหญ้าสด และมีการเสริมอาหารขั้นระดับโปรตีน 14 % ในอัตรา 0.8-1 % ของน้ำหนักตัว โภคผู้จะมีอัตราการเจริญเติบโตดีกว่าโคเพศเมีย ซึ่งมีค่าเท่ากัน 349 และ 262 กรัมต่อตัวต่อวัน ตามลำดับ

ตารางที่ 13 แสดงการเปลี่ยนแปลงน้ำหนักตัวของ โคพื้นเมืองในแต่ละเดือน

เดือนที่ (พ.ศ. 2551)	เดือน (พ.ศ. 2551)	น้ำหนัก (กก./ตัว)	น้ำหนักเพิ่ม (กก./ตัว)	ADG ¹ (กรัม/ตัว/วัน)
1	พฤษภาคม	211.3 ± 32	-	-
2	มิถุนายน	222.3 ± 28	11 ± 4.8	367 ± 0.2
3	กรกฎาคม	231.3 ± 27	9 ± 1.2	300 ± 0.1
4	สิงหาคม	233.3 ± 29	2 ± 8.8	125 ± 0.6
5	กันยายน	239.6 ± 30	6.4 ± 4.5	213 ± 0.2
6	ตุลาคม	255 ± 33	15.4 ± 2.8	550 ± 0.1

หมายเหตุ ¹ ADG = Average Daily Gain (อัตราการเจริญเติบโต)

อย่างไรก็ตาม โพธิ์สุเทพ และคณะ (2538) พบว่า โคพันธุ์พื้นเมืองที่ได้รับการเสริมอาหารขั้นจะมีอัตราการเจริญเติบโต ดีกว่าย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กับ โคพื้นเมืองที่ไม่ได้รับการเสริมอาหาร ขั้น แต่โคพื้นเมืองที่ได้รับการเสริมอาหารขั้นมีอัตราการเจริญเติบโตไม่แตกต่างจากโคลูกผสมพันธุ์พื้นเมือง-อเมริกันบรามัน ที่ไม่ได้รับการเสริมอาหารขั้น